

УДК 678.4.002

ВИЗНАЧЕННЯ МОМЕНТУ ОПОРУ РОТОРНОЇ НОЖОВОЇ ДРОБАРКИ, ЩО ВИНΙΚАЄ ПРИ ПЕРЕРОБЦІ ВІДХОДІВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

М.М. Рубанка, nikolayrubanka@yandex.uaВ.П. Місяць, misiats@bigmir.net

Київський національний університет технологій та дизайну
м. Київ, Україна

В основу роботи роторних ножових дробарок при переробці відходів легкої промисловості покладено процес механічного подрібнення різанням способом ножиці. У основі процесу різання за способом ножиці лежить взаємодія двох ножів з подрібнювальним матеріалом, причому леза ножів розташовані взаємно протилежно і торкаються площинами одне одного. Матеріал, що розрізається по товщині, потрапляє в зазор між рухомими назустріч ножами. Виконавчі механізми роторної ножової дробарки, які реалізують даний спосіб переробки відходів легкої промисловості виконані у вигляді ножів с лезами розташованими під кутом одне до іншого.

Розглянемо схему взаємодії ножів з матеріалом, що подрібнюється в роторних ножових дробарках (рис.1). В цьому випадку різання слід вважати косим.

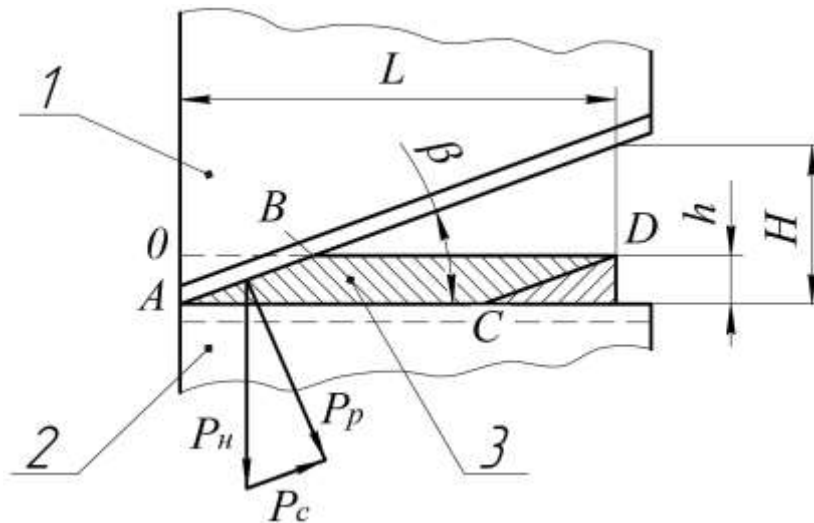
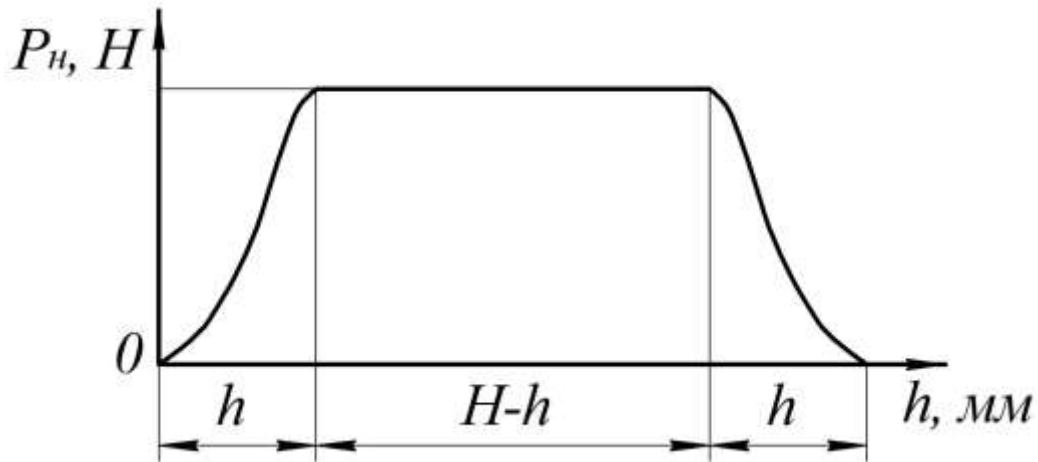

Рисунок 1 - Схема взаємодії ножів з матеріалом: 1 – рухомий ніж ротора;
2 – нерухомий ніж корпуса; 3 – матеріал, що подрібнюється

Ніж, що має висоту нахилу H , опускаючись, розрізає смугу матеріалу завтовшки h і шириною L , що лежить на різальній кромці нижнього нерухомого ножа. Розкриття лез визначає кут β .

Перемістившись від початку взаємодії з матеріалом (точка O) на величину h , вершина різальної кромки займе положення, визначуване лінією AB . На цій ділянці зусилля зростатимуть від нуля до максимуму (рис. 2), після чого вони залишаться постійними упродовж ходу ножа ($H - h$), тобто до того

моменту, поки вершина різальної кромки досягне положення лінії CD. Потім при опусканні ножа на величину h зусилля різання падають з максимуму до нуля.

Рисунок 2 - Взаємозв'язок між зусиллям різання і переміщенням лез

При такій схемі взаємодії різального інструменту з матеріалом широко відома формула [1,2], що визначає максимальне технологічне зусилля різання:

$$P_n = \frac{0,5\sigma_{зр} h^2}{\text{tg}\beta}, \quad (1)$$

де $\sigma_{зр}$ - межа міцності матеріалу при зрізі.

Межа міцності матеріалу при зрізі, що відповідає руйнуючому напруженню $\sigma_{зр}=\sigma_p$, визначалась експериментально для кожного випробувального матеріалу окремо.

Момент опору $M_{оп}$ відповідає моменту різання M_p , що визначається за формулою:

$$M_p = P_n \frac{D_p}{2}. \quad (2)$$

Підставляючи (1) в (2) отримаємо формулу для визначення моменту опору роторної ножової дробарки, яка має наступний вигляд:

$$M_{оп} = \frac{\sigma_p h^2 D_p}{4\text{tg}\beta}, \quad (3)$$

де σ_p - руйнуюче напруження матеріалу при зрізі; h - висота матеріалу (висота пакету матеріалу); D_p - діаметр ротору; β - кут між лезами ножів ротора та корпусу.

Список використаних джерел: 1. Веселовский С.И. Разрезка материалов. М. «Машиностроение», 1973, 360с. 2. Базюк Г.П. Резание и режущий инструмент в швейном производстве. М.: Легкая индустрия, 1980. - 192 с.